

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 1 augustus 2019
Opsteller: Remco Klomp
Zaak: 2019-018774
Contactgegevens: remco.klomp@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder: Jan Jakob Boersma
Stukken ter inzage:

Onderwerp: Raadsvoorstel Beleidsplan Gladheidsbestrijding

1. Voorstel

- Vaststellen van het “Gladheidsbestrijding Beleidsplan 2020-2030”;
- Dit in werking te laten treden met ingang van 1-7-2020;

2. Inleiding

De wintergladheidsbestrijding staat in de gemeente Midden-Groningen op een aanvaardbaar niveau. De voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren hebben enkele jaren geleden door samenwerking, de uitvoering van de gladheidsbestrijding gebundeld tot één uitvoeringsplan. Daardoor wordt op tijd en met inzet van effectieve dooimiddelen tijdens winterse omstandigheden voor een veilige weg gezorgd en dat op een kosteneffectieve en milieuvriendelijke manier.

De eisen die de samenleving stelt aan de gladheidsbestrijding worden echter steeds hoger. Veiligheid, doorstroming en bereikbaarheid moeten ook onder winterse omstandigheden op peil worden gehouden.

Een andere ontwikkeling is de verdergaande juridificering van de maatschappij. Wegbeheerders worden vaker aansprakelijk gesteld voor gebreken aan de weg. Deze ontwikkelingen zijn voor de gemeente Midden-Groningen aanleiding om de vigerende beleidsplannen, samen met het uitvoering- en actieplan te evalueren en te herschrijven. Er wordt gestart met dit voorliggende beleidsplan, waarin we gebruik hebben gemaakt van de kennis en ervaring die we hebben op gedaan in de voormalige gemeenten. Daarnaast wordt het gehele proces van plannen om te komen tot de daadwerkelijke uitvoering aangegeven.

Dit beleidsplan is opgesteld vanuit een integrale visie op de gladheidbestrijding. Hierin staat de weggebruiker centraal. De visie, die uitgaat van de categorie-indeling van wegen volgens Duurzaam Veilig, moet leiden tot een meer uniforme wijze van gladheidbestrijding.

Er spelen verschillende dilemma's bij keuzes in gladheidbestrijding. Iedereen wil graag zijn eigen routes tot aan de eigen voordeur gestrooid hebben. Dit zou betekenen dat we op alle wegen en straten in Midden-Groningen gladheid moeten bestrijden. In het kader van kosten en duurzaamheid is dit niet wenselijk en in het kader van praktische uitvoerbaarheid is dit zelfs onmogelijk. Zout strooien heeft ook alleen maar zin als er veel verkeer rijdt, dat is in de meeste woonstraten niet zo. Onze mogelijkheden zijn dus begrensd. We moeten kiezen waar we wel en waar we niet gaan strooien.

Het voorstel is dat wij ons richten op:

1. Het algemeen belang ten aanzien van verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid en bereikbaarheid.
2. Daar de gemeente Midden-Groningen over een groot buitengebied beschikt vinden we het acceptabel dat 90% van onze inwoners binnen een straal van 500 m een gestrooide route kan bereiken. Landelijk gezien is dit een algemeen aanvaarde afstand.
3. Met name de routes van busverbindingen, stadsvervoer en routes naar scholen hebben prioriteit.
4. Alle wegen in de strooiroute binnen 2,5 uur zijn gestrooid nadat is besloten om de gladheid te gaan bestrijden.
5. Daarnaast biedt de integrale visie mogelijkheden voor samenwerking tussen verschillende wegbeheerders. Samenwerking/ schaalvergroting die daarbij kan plaatsvinden, kan financiële en kwalitatieve voordelen opleveren.

Wij zijn al geruime tijd bezig met de voorbereidende handelingen van het gladheidsseizoen 2019-2020. Hiervoor is inmiddels een uitvoeringsplan opgesteld en aangeboden aan het college van Burgemeester en Wethouders. De uitwerking van het nieuwe gladheidsbeleid en het vertalen hiervan naar een route kan pas na vaststelling en is een tijdrovende taak. U moet hierbij denken aan het uitwerken van de routes, inlezen door middel van gps en optimale inzet van personeel en tractie. Daarvoor is er gekozen om nu nog de huidige routes voor dit seizoen nog te gebruiken. Deze routes zijn ook vorig jaar met u gedeeld. Als de strooiroutes van het seizoen 2020-2021 zijn vastgesteld delen wij deze zoals gebruikelijk met u. Wij zullen op dat moment ook voor u inzichtelijk maken of en welke verschillen er zijn ten opzichte van de huidige route.

3. Publiekssamenvatting

's Winters gaat het weerbericht regelmatig vergezeld van waarschuwingen voor gladheid ten gevolge van sneeuw, ijzel of bevriezing van natte weggedeelten. De veiligheid van de weggebruiker, de doorstroming van het verkeer en de bereikbaarheid van bestemmingen zijn dan in het geding. Daarom wordt de gladheid bestreden. Gebeurt dit niet, dan kan de persoonlijke, immateriële, materiële, maatschappelijke en economische schade enorm oplopen.

In Nederland is gladheidbestrijding een verantwoordelijkheid van de wegbeheerder. De wegbeheerders zijn de afgelopen jaren veelvuldig verantwoordelijk gehouden voor de geleden

schades. Om deze reden is het gewenst dat de gladheidbestrijding planmatig wordt aangepakt zodat de wegbeheerder zich kan verantwoorden bij eventueel optredende schades.

Het belangrijkste doel van het beleidsplan is het vast leggen van beleidskeuzes en het vaststellen van het proces voor planmatige aanpak. Dit resulteert in een adequate uitvoering van de gladheidbestrijding

4. Bevoegdheid van de raad

De raad is bevoegd om een besluit te nemen gelet op gelet op artikel 15 en 16 Wegenwet en artikel 4:81 Awb. Uit de wegenwet volgt dat de gemeente verplicht is om de weg te onderhouden.

In artikel 4:81 Awb is bepaald dat een bestuursorgaan beleidsregels kan vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door hem gedelegeerde bevoegdheid.

5. Beoogd effect

Door harmonisering en samenvoeging van de uitvoeringsplannen van de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde komen tot een tijdens winterse omstandigheden veilige weg. Dit willen wij doen door op tijd en met inzet van effectieve dooimiddelen en op een kosteneffectieve en milieuvriendelijke wijze de gladheid te bestrijden.

6. Historische context

De voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde werken reeds meerdere jaren voor de gemeentelijke herindeling samen op het gebied van gladheidsbestrijding. Daarvoor zijn de Uitvoeringsplannen reeds samengevoegd.

Elk gebied (gemeente) had zijn eigen strooibeleid. In bijgevoegd beleidsplan Gladheidsbestrijding wordt het beleid geharmoniseerd.

7. Argumenten

Door de steeds hogere eisen die gesteld worden aan gladheidbestrijding is het noodzakelijk een beleidsplan op te stellen met een integrale visie waarbij de weggebruiker centraal staat. Door verregaande juridificering van de maatschappij wordt de wegbeheerder steeds vaker aansprakelijk gesteld.

Door het evalueren van de vigerende beleidsplannen en het te herschrijven tot één nieuw beleidsplan zal dit de aanzet zijn om tegemoet te komen aan de steeds hogere eisen die aan de gladheidbestrijding worden gesteld.

Door het samenvoegen van de drie afzonderlijke uitvoeringsplannen tot één uitvoeringsplan is reeds gebleken dat de gemeente Midden-Groningen op tijd, op een kosteneffectieve manier, milieuvriendelijk en met inzet van effectieve dooimiddelen tijdens winterse omstandigheden voor een veilige weg gezorgd heeft.

8. Kanttekeningen en risico's

De afgelopen winters waren relatief mild, maar het klimaat is grillig en we weten dus niet of de maatregelen die we getroffen hebben, afdoende zijn indien zich een zeer strenge winter voor zal gaan doen.

Op basis van de huidige kennis en ervaring zijn we er echter van overtuigd dat we de gladheidbestrijding optimaal, flexibel en slagvaardig ingericht hebben. Daarnaast is het natuurlijk altijd mogelijk om beleid of uitvoering tussentijds aan te passen als dat echt nodig is. De werkwijze van jaarlijks evalueren en bijstellen waarborgt dit.

Gladheidbestrijding gaat uit van een inspanningsverplichting, omdat we met de onzekerheid van het klimaat nooit gegarandeerde resultaten afgesproken kunnen worden. Aan de inspanning die we afgesproken hebben voldoen we sinds de bundeling van de uitvoering tot één uitvoeringsplan in het kader van de samenwerking tussen de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde.

De daadwerkelijke strooiroutes welke worden opgesteld op basis van de in het beleidsplan staande uitgangspunten en prioriteringen worden vastgelegd in het “uitvoeringsplan gladheidbestrijding”. Een belangrijk punt hierbij is uiteraard ook dat alle wegen op tijd worden gestrooid. Als uitgangspunt geldt hier dat alle wegen in de strooiroute binnen 2,5 uur zijn gestrooid nadat is besloten om de gladheid te gaan bestrijden. Deze tijdsduur komt overeen met de landelijke CROW richtlijnen. De huidige routes binnen de gemeente Midden-Groningen kunnen net binnen deze tijd gereden worden. Uitbreiding is niet mogelijk zonder elders in de route te verminderen. De maximale capaciteit met de huidige ploegen is bereikt. Verdere uitbreiding betekent een investering in materieel en personeel om een extra ploeg te creëren. Op de wegen die niet zijn opgenomen op de strooiroute (de zogenaamde overige wegen) wordt, in principe, niet gestrooid. Alleen bij langdurige gladheid en als er tijd voor is kunnen deze wegen gestrooid worden.

9. Financiële paragraaf

De uitgaven op het product gladheidbestrijding zijn extreem afhankelijk van de weersomstandigheden. Een inschatting geven van de verwachte kosten is dan ook zeer moeilijk.

Op dit moment zit voor de kosten van gladheidsbestrijding structureel € 75.000,- budget in de begroting. Bij de voorjaarsnota wordt op basis van de dan bekende kosten bepaald of een begrotingswijziging nodig is.

10. Communicatie

Via diverse communicatiemiddelen worden de inwoners van de gemeente Midden-Groningen actief geïnformeerd over de wijze van gladheidbestrijding in de gemeente. Dit is ook noodzakelijk om bij schadeclaims als gevolg van gladheid te kunnen aantonen dat wij aan onze zorgplicht hebben voldaan. Tevens kan communicatie een belangrijke bijdrage leveren aan een positieve beeldvorming over de gladheidbestrijding en kan het mogelijk leiden tot minder klachten.

Op onze website wordt dan ook actief geïnformeerd over de gladheidbestrijding. Tevens wordt onze gemeentepagina in de Regiokrant gebuikt om bewoners bewust te maken van onze wijze van gladheidbestrijding.

In deze communicatiemiddelen wordt aangegeven:

- wanneer strooien we(en waarom)
- waar strooien we wél en waar niet(en waarom)
- wat kunnen inwoners en bedrijven zelf doen aan gladheidbestrijding

Dit moet de inwoners een beeld geven hoe de gemeente de gladheid bestrijdt en welke wegen op de strooiroutes zijn opgenomen. Op onze website kunnen inwoners en media terecht voor alle actuele informatie en plattegronden met de strooiroutes.

Bij vragen of opmerkingen kunnen inwoners contact opnemen met ons contactplein. Deze afdeling moet dus goed op de hoogte worden gesteld van het geldende beleid en tevens moeten zij consequent worden geïnformeerd over uitgevoerde strooiacties.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

De beleidsregels worden na het eerste jaar geëvalueerd en indien nodig aangepast. Om de beleidsregels rechtsgeldig te maken is bekendmaking noodzakelijk. Voorgesteld wordt de vaststelling van de beleidsregels bekend te maken middels een publicatie in de Regiokrant, Social Media, de gemeentelijke internetsite en via www.Overheid.nl.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

1 Beleidsplan Gladheidsbestrijding 2020-2030